

werd hij te Versailles genoodigd, waar veranderingen naar 's Konings aanwijzingen waren aangebracht, en daarna op het kasteel van Neuilly ten eten gehouden. Hier werd, om hem te vieren, nog eens muziek van Glück uitgevoerd. De schilder vond, dat men hem wel wat al te zeer bewierookte. Hij had te veel ondervinding opgedaan, om zich door de hulde die men hem bracht te laten misleiden.

Intusschen, de leden van het huis Orleans bleven hem hun machtige bescherming verleenen. Tal van opdrachten bereikten hem van die zijde, en de schilder voerde ze met groote liefde en voortvarendheid uit. Door de revolutie van 1848 kwam een einde aan die gelukkige periode van zijn leven.

Onder Ingres' werken behooren verschillende portretten tot de meest beroemde. Men ziet dezen de moeilijkheden niet aan, die, door de hooge eischen die hij zich stelde, de meester er mee had. Inderdaad was het maken van een portret een ware marteling voor hem, hij stond doodangsten uit, hij noemde zichzelf de onhandigste van alle schilders, ja, het is voorgekomen, dat hij onder het werk in snikken uitbarstte. Soms, zelfs na jaren van arbeid, begon hij overnieuw op een ander doek. Nimmer was hij voldaan, al had hij ook daar ten slotte vrede mee. Aan een vriendin schreef hij eens, over een portret, dat na een arbeid van 7 jaar gereed was gekomen, — hij was toen al in de zeventig, en zoo beroemd, dat hij kon zeggen, dat de kritiek en het Parijsche publiek met open mond op de voltooiing er van gewacht had —: „Een goed ding voor mij, de verwanten (van de geportretteerde) zijn verrukt: welnu, ge denkt misschien dat ik het dan zéker ben. Neen, maar ik moet het slechts aan mijn vertrouwde vrienden zeggen; en dat moet zoo zijn, anders zou ik ophouden naar boven te kijken, en vaarwel dan de kunst; en dan, als men volmaakt was, hetgeen niet het lot van den mensch is, zou men zich zoo vervelen, dat men zou dood gaan zooals aan spleen”.

Het laat zich intusschen wel hooren, dat de schilder, met het klimmen der jaren, er steeds meer tegen opzag, opdrachten, die zooveel van zijn zenuwen vergden, te aanvaarden. Vaak antwoordde hij zelfs niet eens meer op de brieven, waarin hem om een portret gevraagd werd, hoe schitterend de aanbiedingen ook waren die men hem deed. Twee jaren liet hij zich smeeken eer hij er in toestemde het portret van Baronesse James de Rothschild te maken. Zij was een schoonheid, en dat gaf ten slotte den doorslag. Een mooie vrouw bij zich op zijn atelier te hebben, had voor Ingres steeds een oneindige bekoring.

's Schilders meening over het tentoonstellingswezen gaf hij in de commissie, die zich over de voorwaarden waaronder de Salon van 1849 gehouden zou worden, uit te spreken had, te kennen. Hij was van oordeel, dat de Salon niet meer was dan „een bazar, waar de middelmatigheid